

حریت فکریه

محل اداره سی: باب عالی جاده سنده
یکی عثمانی مطبعه و کتبخانه سی

آبونه شرائطی :

ممالک عثمانیه ایچون سنه لکی : ۴۰ آلفی آلفی ۲۰ غروشد
ممالک اجنبیه : ۱۲ » ۷ فراقدر

مشاهیر و مطبوران غالدیسی :

کریدی احمد ساقی بک افندی

لاتین حرفلری

— کچن نسخہ دن مایبد —

مترقی سلائی کده بو کون انجی بر «یکی عصر» چقیور ؟
 اداره مزده ایکن اوج ، دورت یومی ، بر قاج ده هفته لی
 غزنه ورساله انتشار ایدردی . بو کون اولری اوقویا یق محیط
 حاکمیتله برابر زائل اولدی . بولغارستان مسلمانلری که
 هر صورتله متجدد ، دینج بر ملتله اوتوز سنه دنبری بر لکده
 یاشایورلر . ایقبا هک کندیلرینه ایستر ایستمن سرایت
 ایتسه می ایجاب ایدردی ؛ بو کون یالکز بر « بالقان »
 عنوانی غزنه لری واردر که سانبرز اوراده سانلر غندن
 زیاده تورکیاده سورولور . بو غزنه قطعاً خاق دیلی
 قوللانماور . اوحالد زواللی تورک کویلوسی واصنانی
 اویقوده « صاغیرلق و کورلک » ایچنده دیمکدر . آرا ، صیرا
 چیقان « طونجه » غزنه سندن تورک عرفانک بر دلیلی
 اولق اوزره بحث ایدیله من .

کله لم شمال تورکلرینه : صوک سئلرده اولر حقنده
 ائی معلومات ایدمکه ، طانیسه غه موفق اولدق . هر
 حالده بالخاصه قازان تانارلرینک کندی سغیرلله موجو .
 دیشلرخی محافظه ایتمکده اولدقلری ومعارف خصوصنده کی
 مشکلاتی کوجاری بئدیکی قادار اقتحام ایتمکده
 بولوندقلری آکلا شیلور .

فقط تفریعات آراسنده ، عارضی واسعتانی حادثلر
 ایچنده بوغولمایلم . عمومی جریانلرک بزی زریه سورولکده
 مکده اولدقلرخی کورمک ایچون داها بو سکدن باقام .
 بو ترصدی زره شو آئیده کی ایستاکسابق قادار واضح
 هیچ بر شی بایدراماز . روسیه ده ساکن ؛ یکریمی
 بعضیرانجه یکریمی بش ، حتی اوتوز میلیون مسلمان
 عالمی الیوم یکریمی سکز غزنه ورسالیه مالک بولونیور ؛
 بونلرک عددأ اوج منلی بولونان اسلاور بیک ایکی یوز
 دانه یه .! . تورک جریده لری اکثریتله هفته ده بر ، ایکی

دفعه انتشار ایدبور ، یومی اولانلری یک آرز . عمومی
 قاره وآبونلرک مجموعده قرق بیکی تجاوز ایتبور .
 [اقدامک بوندن اوج آی اولکی بر نسخه سندن] بو
 نابو قارشوسنده دهرن ، دهرن دوشونمک کرک .
 سمرقنده ؛ بو تورک دیارنده منتظماً بر غزنه تک جیقاما .
 مقده اولدیفنی یکنلرده « تورک یوردی » تأسفله یاز یوردی .
 صوکر ا بو وضعیت ایله هر اوتوز سنه ده بر تضاعف
 ایدن ، قاپاران ، طاشان اسلاو اسقیلا وتمشکنه ناصیل
 مقاومت ایده جکر ؟

مشروطیتک اعلائی متعاقب قلوبلرده خلقه مخصوص
 اولارق کچه درسلری آجیلدی . بعض حرارتلی
 ضابطلرده بولولکرنده عسکری اوقونعه چالالادیلر . بوتون
 یومساعی بر قوط خیال ایله نهایتندی . اوج ، درت
 آتیق سیمک همانده هیچ مثابه سنده ثمرلر وریدیکی
 کورن معام و متعلمین نومید اولدیلر . بودرسلرده دوام
 ایده مدی .

بوتون شواحوال بزم المزدکی واسطه تک کورلکینی ،
 عقامتکی کوستر . عکسی قدرده ملتیز حقنده « قابلتسره »
 صفتی بغیر بحق وریمکده مضطر قالینیر . حالوکه
 بولغارستان ، روس محارب سندن صوکره مختاریته نائل
 اولونجه یکریمی یاشینی کچمش جاهل سکده سئلره
 عینی اصللری تطبیق ایتدی . غایت قولای الفبا
 وامللری سایه سنده شایان حیرت موفقیترلر نائل اولدی .
 بو کون معارف ابتدائیه سی الک ایلریده سایلان مملکتلر
 آراسنده بولونیور . صوک سقوط مژدن صوکر ا بژده
 بوقادار سریع طویلانعه و قاقنایه انجق عینی واسطه لرله
 وار ایلیریز .

نهایت بو کونکی الفبا من تورک ده کیلدر ، عربدر .
 تورک و تاتار تاریخی مؤلفی زکی ویلیدی شیمده قادار
 تورکلرک اوج مختلف الفبا دکشیدردکلرخی سوبله یور
 وریر نمونه لری ائربنک صوکنه درج ایدبور . نجیب
 عاصم بیک « الک اسکی تورک یازیسی » عنوانی رساله سی

شو صوك تشبہد الفبا تجدیدسك بوقاریدن آساشی به ده کیل ، آساشیدن بوقاری به دوعرو تطبیق و نشری لازم کله چکی قضیه مهمه سی اونو توملش کورونیوردی .

• عاجزده حرفلر مسئله سنده بو مختلف جریانلرک تاثیراتی آلتده قالد . ودرجه ، درجه تعدیل جزئی و مفصل عرب حرفلرینک تمایلیکاری اولدقدن صوکر داهای فضلہ ملیت پرور و داهای آرمعصب بر ذهنیه مالک اولونجه لاتین حرفلرینک محضاً ملتمک سلاقی اندیشه سیله قناعتکار بر طرفداری اولدم . بوکون لاتین حرفلری قبول ایتمکده دینی سائقلر تأثیر یله محترز اولانلری ، آجیق سولیه ییم ، محدودالفکر عد ایتمکده ییم . بوتون مسلمانلغمز و یاشقه اسلام ملتلیله مؤسس رابطہ لریمز عرب حرفلرندن عبارت ایسه حقیقه آجینه جق حالده یز . بن داهایلری کیدوب دیه جکم که عرب حرفلری مسلمان ملتلی آراسنده واجب اولان تعارفه مانع اولوبور . بر عرب تورکجه نی هر حالده فرانسه جه نی اوکر نیله جکندن چوق فضلہ زمان طرفنده وزحمت صرفیله اوقویا بیلیر . عینی مشکلاتی بن شخصاً نامارجه اوکر نمکده کوربورم : بزم تورکجه مزده یوزده بکرمی ، اوتوز تشبہد بولونمایان یاخود بوسبتون باشقه اداتلر و انتسهالره مالک بولونان نامارجه کله لری ناسیل اوقویا جقمی بیسه میورم . عینی حال کوردجه ، و نهایت هندستان السنه مسلمہ سی جقمده و ارددر . کذا بزم خواص لساغز عربجه کله وقاعدلرله مشبوع اولماسه یازی نی بیله من عربجه نی اجیدلردن داهای جابوق اوکر نمه منی انتاج ایتجه جکدر . تشکلات اعتباریله بر برینه یک مبین و متضاد اسلام لسانلری عینی عرب حرفلریله یازمق قیجہ سنده توصیه ایتش اولدیغمیزی صانیورسوق یک ظاهر پرستز ، ظواهره بوقادار اهمیت و بر مک قیصه سندن هیچ اولماز سه خواصمن تبری ایتهلیدر .

لاتین حرفلری هرشیدن اول بین الملل برهؤسه در . بو عنوان بیله یا کلاشدر . تاریخ بزم مذکور حرفلرک

اوقودم . هر حالده اوزخون الفبایی بوکون بر عربیلاشمق نتیجه سنده قوللانمقده اولدیغمز الفبایدن داهای معقول ایتش .

دنیله جکدر که بوکون قوللاندیغمز حرفلرک یک سنه لک برماضیلری وارد . یکیدن بر حرف قبول ایدم جکمز . تکامل قانونیه اتباعاً المزدہ کیلری آز ، چوق تعدیل ، اصلاح ایدم . ، بومطالعہ ظاهراً اجتماعیات قانونلری نه داهای موافق و تمعیم نقطه سندن یک سه ولتی ایسه ده موضوع بحث تعدیلات یا یک جزئی بناء علیه یارمه هرهم سورمک قیلندن اولوبور . یاخود عرب حرفلرینک تماماً مفصل یازماسی تکلیف ایدنلرکی کچی غیر طبیعی بولونیور . شو صوکننجیلر شکل رادقال داورنیور لسه ده « آل یازی ، جهتی حل ایدم یورلر . خطاط حقیک کندی تکلیف ایتدیکی اشکاک ایلریده کندیلکندن بیتشه جکمی ادعا ایدیور . ، فقط بونی بالفعل انبیات ایدم یور . میلایلی اسماعیل حقیک ایسه دوعروندن دوعرویه ال یازینسده حرفلری آری ، آری یازیور و بونک ممکن و قولای اولدیغی یهودی حرفلرینک یازیده ده انفصال حالده بولونقلری کوستره رک انبایه چالیشیور . بو صوک « نه » قسماً ذهنه ملایم کله بیله مادام که اساسی بر انقلاب یا بیلاجقدر ، غیر مکمل و اویدرمه حرفلرله آرتق غریبلقدن جیقمش بر الفبا برینه هر جهته مکمل و خصوصیه ال یازینسده دایماً ساده لکی و انصالی محافظه ایدم بیان لاتین حرفلرینک قبولی هم کسدرمه بر طریق اولور . هم ده شونی تعقیب ایدم جک مقاله لر مده صبره سی کدکجه سولیه جکم مختلف قائملری تأمین ایدر .

صوک زمانلرده اولدقه مناقشی موجب اولان طنین غرته سنک تکلیف ایتدیکی حرفلر ایسه چیرکینلرکندن شخصیتلرکندن صرف نظر مثبت بر نتیجه منجر اولامادی . طنینک اوقادار حراتله مدافعه ایتدیکی حرفلر کویا تدریجی صورتد مفصل برر شکل اخذ ایدم جکدیلر . طنین صوک کونلرده مذکور حرفلری ترک ایتمک قابلیت عملیله اولمادیغی ضمناً اعتراف ایتش بولونیور . خصوصیه

موجدی اوراق اوزرہ فیکہ لیری کوستریور . طبیعی
بولنردہا اسکی ملتر یازیلرندن اقتباسندہ بولونملشردر .
بناءً علیہ بوالقبائی قبول ایله ولو معاً اولسون الیوم
موجود ملترندن هیچ برینک بارمتی آلتندہ قلمش
بولنمایہ جفر .

ایکنجی درجہده نظر دقتی جلب ایدن نقطهده اشبو
یاکش تعبیر ایله لاتین حرفلرینک هر ملک خصوصی
تلفظ و آهنگنه کوره آز جوق تعدیل ایدیلرک ملی
برماهیته افراغ ایدیلہ بیلہ سندن عبارتدر . مثلاً اساس بر
اولدینی خالدہ مرات : فرانسلر ، آلمانلر ، یونانلر ، روسلر ،
مجارلر قوللاندقاری حرفلری کندی ملتیلرله توصیف
ایدبورلر . بزده بونلری قبول ایدرکن (ج ، چ ، ش ،
ک ، کسرۂ نقلیہ و ع) کبی مرکب ماهیتده وایسندہ
منحصراً اولان صدالری لاتین القبانسک مختاف شعبہلرندن
اقتباس و تثبیت ایدرک ر «تورک القبیہ»ی ترتیب
ایده بیلیرز .

شیمدی برآزده لاتین حرفلرینک صوک عصرلر
ظرفنده احراز ایتدیکی موفقیتلرندن ، ناصیل کیتدیکه -
بعض اجتماعیات شناسلرینک ظن ایتدکاری کی خرسیتان
امتنہ خاص ده کیل ، بلکه بین البشر وعالم شمول بر مؤسسہ
اوراق استہ ادینی کوستردیکندن بحث ایدہ کم :

اولا کوزیمزک اوکندہ جریان ایدن وبونکله برابر
نظر دقتیمزی دهہا فضلہ جلب ایتیش بولنامیان
بر مثال ذکر ایدیم : مملکت مزده تورکشمش روم
و ارمنیلر ایلک ملیت جریانلرنی عوام کتلهلرینہ
قادر ایصال ایدہ بیلہک ایچون تورکجه مزی کندی دین
کتسابلرندہ بیلہ - فقط لاتین حرفلرله یازیلاراق -
استعمالدن چکیمہ دیلر .

بوکون بیلہ استانبولده کندی حرفلرله تورکجه
اولاراق برر غزتلری ورسالہلری (آسیا ، آناتولی ،
جریده شرقیہ ، آفیمی) انتشار ایدبور . بزیم القبانلرله
هنوز طبع ایدیلہمین بر جوق نافع ، ملی رومانلری ؛

حتی سوسیالیزمہ و سائر مسائل اجتماعیه عائد غرب
اثرلرنی کندی آنا سائمنلر فقط روم وارمنی حرفلرله
ترجمہ و طبع ایتیش بولونیورلر . بوکون آناتولینک
اوراق ، بویوک شهرلرندہ خرسیتان اصنافی غزتلری
و معلوماتلری سایہ سنده پیاسہ نک تبدلاتنه واقف احتیاطی
حرکت ایدبور . یاسندہ عینی سرمایہ مالک تورک اصنافی
جهالتندن حتی کندی تجارتہ عائد حساباتی منتظم سورندہ قید
و شرح ایدہ مہمکدن مبارزہ میدانندہ مغلوب اولیور . اولکی
سنہ بروسی زیاارت ایتشدم ؛ تجارتک هیچ اولمازسہ یوزده
اوتوزنسبتندہ تورکرده اولدیغی کورہک سہ ونبشدم . بر
آزندقا قندہ بولوندم ؛ اون بش ، یکریمی سنہ اولکتنہ نظراً
بوکون تدنی ایتکندہ اولدقارنی اوکرندم . بزیم ترک ایتدیکمیز
یرلری ارمنیلر روملر بی رحمانہ قاییشیورلر . حالبوکه
بوخاق کلیسالرندہ تورکجه دعا ایدبورلر ؛ هپی بردن
آیین اشاسندہ اللرندہ کی اوراق جق کتابلردن باقہرق حضرت
عیسانک مناقبہ عائد التہیلر یولایورلردی . تورکشمک
روم وارمنیلر حیات ساحہ سنده موفق اوراق ایچون بوقادار
بروسعت نظر کوستریرلرکن برنمازده دعالری تورکجه
او قومق برطرف قرآنمزی دیلیمزہ ترجمہ خصوصی
حالا ترددی موجب برحال ایتیش کبی مناقشہ ایدبورز .
نه غریب مظهریتدرکه لسانمزدن بز ، اصل صاحب
اولانلر استفاده ایدہ میوزده باشقہ ملتر عینی لساندن
همده بعضاً علمیزہ اوراق اوزرہ انتفاع ایدبورلر .

نایاً : بوشاقلر خالص مسلمان اولمیرینہ رغماً
سنلردنبری لاتین حرفلرنی قوللانمندہ بولونیورلر .

نالتاً : لاتین حرفلری صوک زمانلردہ یکی برظفرہ
داها نائل اولدی . بومشالم آز ، جوق عصیتیمزہ
دوقاناجسده داها واقعہ نی تحلیل ایچون منصف وشفوق
قائلی اولماییز . آناوودلرندن بحث ایتک ایستہ یورم .
سیاسی تصادملر آناوودلنی صوک بر تقسیمہ داها دوچار
ایتمزہ بش ، اون سنہ ظرفندہ آناوود خالقنک حس
ایدیلہ چک درجہده تنور ایدہ چککنہ ، ابتدائی بر معارفہ

کورمش تاجر لرلہ غظارہ و مناسبتلرنندہ مالی لسانی
لاتین حرفلریہ یازورلر . — مابعدی وار —

قیلیج زاده نیک برائی

قیلیج زاده حتی بك « اعتقادات باطلہ بہ اعلان حرب »
عنوانلی اثر نیک ایکنچی طبعہ سندن طو لای دیوان حرب عرفیہ
سوق اولتشدی . شوکا تردد اتمہ بڑکہ موی الیہی ادارہ عرفیہ بہ
کوندنلر نہ ادارہ مذکورہ نیک ذہینتی ، نددہ قیلیج زاده نیک
اثرینی آکلایہ مامشدری .

لہ الحمد ادارہ عرفیہ بیوک برعدالت ، بیوک برحراندیشک
کوسترہ نیک محرری اطلاق ابتد و طو لایسیلہ
آنک علیہدارلرنی معنا محکوم موقعہ ایندردی . کوستریلن
بو حق شناسلق اوزرینہ دیوان حربی عاجزانہ تبریک ایدہ رز .
بو کی معاملات محفہ ایلہ مملکتہ نددہ حر دوشوق ، وطنک ،
ملنک ، دینک سلسلہ ایچون اجمالہ قلم ایدن ذوات و آنلرک
افکارینہ اشتراک ایدن بتون بر عالم شباب تقویہ امید اتمکدہ
بردن کوکہ قدر حقیدرلر .

نائل اولاجقہ قانع اولمالیدر . طاع باشندہ بر ، ایکی
ہفتہ مدہ اوقومفہ موفق اولاجق اولان برچوبان اگر
بو کونکی وضعیندہ سریع برافلاب اولمازسہ ہیچ شبہ
ایتمہ ملیز ، آناطولی کویلو سندن زیادہ یکرمنجی عصر
اولادی اطلاقیہ شایستہ بولوناچقدرد .

شمعی بو ایکی ملتی عرب الفبائی قولاعادقلرندن
دولای اسلام بین المللیتندن اخراجی ایدہ جکرز!

رابطاً : مالاقا مسلمانلری عینیلہ بزم کی عرب
حرفلرنی قبول ایتشار . لسانزدہ املا حقندہ کی بوتون
عجزورلر آنلر دمدہ موجود . تعارف مسلمین قضیہ افتقاء
دیللرنی اوکرتمکہ متایل اولانلرہ حالہ مثلاً بولغار جہنی
اوکرتمک ایچون لازم کلن زمانک ایکی ، اوچ مثلثی صرفہ
مجبوردرلر . مالاقا خلقی دہ اکثریتلہ اوقویوب یازمقدن
محروم . حالبوکہ اجنبی تجاری برلی و آاز ، جوق تحصیل

مجموعہ مز بو نومرو دن اعتباراً علمای اسلامیہ نیک نظر خانہ برسلسلہ مسائل تقدیم ایدہ جکدر .
بو مسائلک موضوع بحث ایدیلہ سیلہ حیات دینیہ و دولایسیلہ حیات اجتماعیہ مزددہ برتجدد حصولہ
کلہ جلشہ قانمز .

پیرینچی مسئلہ :

قرآن مبینک حضرت شارع اکبر زمانندہ تصحیف
و تصنیف نہ تشبث اولونامسنک سببی نہ در ؟ حضرت
شارع شرفوارد اولان آیات جلیلہ یی ضبط ایتدیردیکی
حالدہ نہ دن کتاب حالنہ قونولماسیچین امر بو یورمادی ؟

مدیر امور : عبدہر کمال

مدیر مسئول : اسماعیل